

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248048

โฉนดเขารวมทรัพย์สิน: โฉนดโฉนดบ้านขึ้น

นายวิชัย สวัสดิ์กัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

600253028

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248048

โขนเยาวชนร่วมสมัย: คณะโขนจิวบ้านยี่ม

นายวิชัย สวัสดิ์จิ้น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 8 6 6 1 3 4 3 5

YOUTH CONTEMPORARY KHON: KHON JEW BAAN YIM TROUPE

Mr. Wichai Swatcheen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Dance

Department of Dance

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ไขนเยาวชนร่วมสมัย: คณะไขนจิวบ้านยืม

โดย

นายวิชัย สวัสดิ์จีน

สาขาวิชา

นาฏยศิลป์ไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี อาชายุทธ์การ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ไขนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี อาชายุทธ์การ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิชชุดา วุฒาทิตย์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ สถาพร สนทอง)

วิชัย สวัสดิ์จิ้น : โชนเยาวชนร่วมสมัย : คณะโชนจิวบ้านยิม. (YOUTH CONTEMPORARY KHON: KHON JEW BAAN YIM TROUPE) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.มาลินี อาชายุทธการ, 350 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแสดงโชนเยาวชนร่วมสมัย คณะโชนจิวบ้านยิม ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 – พ.ศ.2553 โดยมุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาของคณะโชนจิวบ้านยิม องค์ประกอบ และการจัดการการแสดง รวมถึงวิธีแสดง ซึ่งเน้นการแสดงชุด “นั่งดูโชน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น” เป็นสำคัญ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ การสำรวจ การสัมภาษณ์บุคคลผู้เกี่ยวข้องในคณะโชนจิวบ้านยิม และสังเกตการณ์การแสดงในโอกาสต่าง ๆ

ผลการวิจัยพบว่าคณะโชนจิวบ้านยิมก่อตั้งในปีพ.ศ.2535 โดยนายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการในคณะ อีกทั้งมีนางเอี่ยมพร สุวรรณวัฒน์ (ภรรยา) เป็นผู้ช่วยดูแล ในรายละเอียดส่วนต่าง ๆ นายประเสริฐได้นำประสบการณ์ด้านศิลปะทั้งด้านงานช่างศิลป์และด้านการแสดง โดยเฉพาะประสบการณ์ที่ได้ช่วยกิจการในคณะหุ่นกระบอกดนตรีไทยสุวรรณวัฒน์ของบิดา (นายอุ้ย สุวรรณวัฒน์) ซึ่งทำให้ นายประเสริฐมีความชำนาญในการแสดงหุ่นกระบอกเรื่องรามเกียรติ์ และได้นำมาประยุกต์ให้มีความใกล้เคียงกับการแสดงโชนแบบจารีต โดยปรับให้เข้ากับบุคลิกตามธรรมชาติของผู้แสดงซึ่งเป็นนักเรียนจากโรงเรียนอนุบาลบ้านยิม (อายุ 3 - 5 ปี) ต่อมาเปิดรับผู้แสดงที่เป็นเยาวชนภายนอก ทำให้ช่วงอายุของผู้แสดงเพิ่มขึ้น (อายุ 3 - 12 ปี) ลักษณะการแสดงในช่วงแรกของคณะโชนจิวบ้านยิมเป็นเพียงการแสดงโชนโดยเยาวชนเท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2548 โรงเรียนอนุบาลบ้านยิมได้ปิดตัวลง นายประเสริฐ จึงมีเวลาในการสร้างสรรค์หุ่นละครเล็ก และหนังใหญ่ขึ้น และนำมาแสดงแทรกในการแสดงโชน ตอนหนุ่มนางจับนางสุพรรณมัจฉา ซึ่งเป็นการนำการแสดง 3 ประเภทที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมมาแต่โบราณ มาเรียงร้อยเป็นการแสดงชุดเดียวกัน โดยใช้ชื่อชุดการแสดงว่า “นั่งดูโชน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น” การแสดงชุดนี้ได้ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ แต่ยังคงบอกถึงศิลปวัฒนธรรมประจำชาติได้อย่างดี จึงถือเป็นการแสดงในลักษณะนาฏศิลป์ร่วมสมัย โดยเรียกว่า “การแสดงโชนเยาวชนร่วมสมัย”

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการนำเสนอการสร้างสรรคผลงานด้านนาฏศิลป์ โดยศิลปินยุคปัจจุบัน ที่อาศัยรากฐานทางศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาเยาวชนในชุมชนให้รู้จักจริยธรรมในการพัฒนาตน พัฒนาชุมชน และพัฒนาชาติ ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งให้ศิลปินรุ่นหลังได้นำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต

ภาควิชา.....นาฏศิลป์.....

สาขาวิชา.....นาฏศิลป์ไทย.....

ปีการศึกษา.....2553.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

๒๕๕๓/๐๕

5186613435 : MAJOR THAI DANCE

KEYWORDS : YOUTH CONTEMPORARY KHON / KHON JEW BAAN YIM TROUPE

WICHAJ SWATCHEEN : YOUTH CONTEMPORARY KHON: KHON JEW BAAN YIM TROUPE

THESIS ADVISOR : ASST.PROF. MALINEE ACHAYUTTHAKARN, 350 pp.

The purpose of this thesis was to study the contemporary youth khon performed by Khon Jew Baan Yim Troup during 1992 - 2010 in three areas: history, composition and performance management including methods of performance focused on a set of performance entitled "Sitting Watching Khon, Lying Watching Grand Shadow Playing, Relaxing Watching Puppet." Data were collected from document, surveying, interviewing and observing.

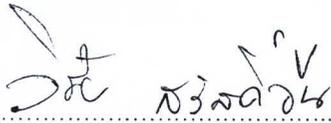
The reason of the study were as follow: Khon Jew Baan Yim Troup founded in 1992 by Mr.Prasert Suwanwat. He was the controller and supervisor. Mrs.Aeumporn Suwanwat was in charge of general details. Mr.Prasert Suwanwat's art experience in artistic craft and performance was brought into use especially his experience in the troupe of Suwanwat Thai Musical Puppet owned by his father, Mr.Yui Suwanwat. Mr.Prasert Suwanwat's skills in puppet performance of Ramayana were applied with traditional khon adjusting to natural characters of performer which were student aged 3 - 5 years from Baan Yim Nursery School. Later the performer were outside youth aged 3 - 12 years. The performance in the early period was only khon performance. In 2001 Baan Yim Nursery School closed. Mr.Prasert Suwanwat spent his time creating puppets and grand shadow playing. Puppets and grand shadow playing were inserted in the performance of khon entitled "Hnuman and Nang Supanmajcha" this was the presentation of three performances which had been the ancient cultural bases in one set entitled "Sitting Watching Khon, Lying Watching Grand Shadow Playing, Relaxing Watching Puppet." The new arrangement had been newly created but still reflected the natural culture. The performance was a contemporary dance called "Contemporary Youth Khon Performance."

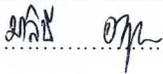
This thesis was the presentation of dancing creativity by present day artists based on Thai art and culture as main factor using art as device in teaching youth in the community to know morality in self development, community development and nation development. This thesis was expected to be the guide line for later artists to applied in their future work.

Department :Dance.....

Field of Study : Thai Dance.....

Academic Year : 2010.....

Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายท่าน ที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการ ให้คำปรึกษาและเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำแนะนำรวมทั้งความคิดเห็นต่าง ๆ อันได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี อาชายุทธการ อาจารย์ ดร.วิษุตา วุฑฒิตย์ อาจารย์สถาวร สนทอง รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชา นาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณสมาชิกและผู้เกี่ยวข้องในคณะइनจิวบ้านยืมทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์นี้ โดยเฉพาะนายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ และครอบครัว ที่ให้การต้อนรับและดูแลเป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษา การดำเนินการวิจัย ทั้งเป็นแรงผลักดันให้กำลังใจซึ่งกันตลอดมา จนผลงานชิ้นนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้าผลงานชิ้นนี้ ทั้งยังให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์มาโดยตลอด รวมทั้งขอบคุณสมาชิกในครอบครัวสวัสดิ์จีเงิน ญาติมิตรทุกท่านที่คอยดูแลและเป็นกำลังใจตลอดมา

ท้ายนี้ คุณประโยชน์ทุกประการที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งสถานศึกษาอันทรงเกียรติ คณาจารย์และบุคคลากรที่เกี่ยวข้องที่มีอาจกล่าวได้หมดทุกท่าน ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดความสำเร็จต่อผลงานชิ้นนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 ความเป็นมาของคณะינו้จิวบ้านยืม.....	10
2.1 ประวัตินายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์.....	10
2.2 ความเป็นมาของโรงเรียนอนุบาลบ้านยืมและคณะינו้จิวบ้านยืม.....	32
2.3 ผลงานที่คณะינו้จิวบ้านยืมทำการแสดง.....	65
สรุปความเป็นมาของคณะינו้จิวบ้านยืม.....	92
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	95
3.1 แผนการดำเนินการวิจัย.....	95
3.2 การค้นคว้าทางเอกสารจากข้อมูลแหล่งต่าง ๆ.....	96
3.3 การค้นคว้าภาคสนาม.....	100
3.4 การรวบรวมข้อมูลเพื่อกลับกรองและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอใน รูปแบบรายงานการวิจัย.....	103
สรุปวิธีดำเนินการวิจัย.....	108

บทที่	หน้า
4	องค์ประกอบในการแสดงของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม..... 110
	องค์ประกอบในการแสดงโขนยาวชนร่วมสมัยของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม..... 111
	4.1 การคัดเลือกผู้แสดง..... 111
	4.2 การฝึกหัดการแสดงโขน..... 135
	4.3 บทประพันธ์ที่ใช้ประกอบการแสดง..... 151
	4.4 ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง..... 159
	4.5 การพากย์เจรจา..... 163
	4.6 เครื่องแต่งกายของผู้แสดง..... 167
	4.7 อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง..... 217
	4.8 โอกาสและสถานที่ในการแสดง..... 225
	สรุปองค์ประกอบในการแสดงโขนยาวชนร่วมสมัยของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม..... 231
5	บทวิเคราะห์..... 234
	5.1 วิเคราะห์วิธีแสดงของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม..... 234
	5.2 วิเคราะห์การจัดการการแสดงของคณะโขนจิ๋วบ้านยี่ม..... 252
	5.3 วิเคราะห์ลักษณะที่มีความสัมพันธ์ต่อศิลปะร่วมสมัย..... 259
	5.4 วิเคราะห์ด้วยหลักองค์ประกอบศิลป์และหลักสุนทรียศาสตร์..... 267
	5.5 วิเคราะห์ถึงบริบททางสังคม..... 281
	สรุปบทวิเคราะห์..... 288
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 293
	ข้อเสนอแนะ..... 304
	รายการอ้างอิง..... 305
	ภาคผนวก..... 307
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 350

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาล บ้านยิ้ม.....	46
2	ตารางแสดงแผนดำเนินการวิจัย.....	99
3	ตารางเปรียบเทียบวงปีพาทย์.....	160
4	ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนตัวเลื้อยของผู้แสดงคณะโขนจิวบ้านยิ้ม.....	171
5	ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนส่นับเพลลาของผู้แสดงคณะโขนจิวบ้านยิ้ม.....	172
6	ตารางตัวอย่างการใช้สีของกรมศิลปากร.....	189
7	ตารางสีของเครื่องแต่งกายคณะโขนจิวบ้านยิ้ม.....	190
8	ตารางเปรียบเทียบท่าออกกราวและปะทะทัพของฝ่ายลิงและฝ่ายยักษ์.....	241
9	ตารางเปรียบเทียบการรำตรวจพลระหว่างพระรามและทศกัณฐ์.....	244
10	ตารางแสดงอัตราค่าจ้างคณะโขนจิวบ้านยิ้ม.....	257
11	ตารางแสดงรายจ่ายส่วนต่าง ๆ ของคณะโขนจิวบ้านยิ้ม.....	258
12	ตารางแสดงสัญลักษณ์ที่ใช้อธิบายแทนผู้แสดง.....	343
13	ตารางอธิบายลำดับการแสดงและการใช้พื้นที่ช่วงที่ 2.....	344
14	ตารางอธิบายลำดับการแสดงและการใช้พื้นที่ช่วงที่ 3.....	348

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	นายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์.....	10
2	จางวางทั่ว พาทยโกศล.....	13
3	อาจารย์เทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล.....	13
4	นายยุ้ย สุวรรณวัฒน์.....	20
5	เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยสุวรรณวัฒน์.....	21
6	นายประเสริฐเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร.....	24
7	นางเอี่ยมพร สุวรรณวัฒน์.....	25
8	โล่เกียรติยศ ผู้ทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม.....	28
9	โล่เกียรติยศ “คนดีศรีชมรม”.....	29
10	โล่ประกาศเกียรติคุณ “เพชรเสมา”.....	29
11	โล่ประกาศเกียรติคุณ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดีเด่นประจำปีพ.ศ. 2546.....	30
12	โล่เกียรติคุณพระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนสุทนต์ฯ สยามบรมราชกุมารี... ..	30
13	โล่เกียรติคุณจากองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์.....	31
14	โล่เกียรติคุณ ภูมิปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร.....	32
15	อาคารเรียน (อาคารเอนกประสงค์).....	34
16	อุปกรณ์การเรียนการสอนในอาคารเรียน (อาคารเอนกประสงค์).....	35
17	บรรยากาศภายในอาคารเรียน (อาคารเอนกประสงค์).....	35
18	อาคารอำนวยการ และธุรการ.....	36
19	บรรยากาศภายในอาคารอำนวยการ.....	36
20	อาคารโรงครัว.....	37
21	อาคารห้องน้ำ.....	37
22	พื้นที่สนามเด็กเล่นหน้าอาคารเรียน.....	38
23	พื้นที่สนามเด็กเล่นติดกับด้านหน้าอาคารอำนวยการ.....	38
24	พื้นที่สนามเด็กเล่นหลังโรงเรียน.....	39
25	บรรยากาศการเรียนการสอนนอกห้องเรียน.....	39
26	การแสดงของนักเรียนบนเวทีหลังโรงเรียน.....	40

ภาพที่	หน้า
27	รถไฟเด็กเล่น..... 41
28	การฝึกหัดทำท่าการแสดงโขน..... 50
29	การสมมุติบทบาทในรามเกียรติ์ของเด็กนักเรียน..... 51
30	การฝึกหัดโขนของเด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านยี่ม..... 51
31	หุ่นกระบอกของคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 54
32	หุ่นมือของคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 55
33	หุ่นละครเล็กคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 56
34	หนังใหญ่คณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 57
35	สมเด็จพระเทพฯ พระราชทานช่อดอกไม้แก่นักแสดงจากคณะโขนจิวบ้านยี่ม... 59
36	ระบำดอกบัว..... 59
37	ระบำบริวารปลาของนางสุพรรณมัจฉา..... 60
38	บันทึกการทวไรท์โชว์..... 61
39	การฝึกหัดโขนของคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 62
40	ห้องแต่งตัวของคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 62
41	ลานจอดรถของพิพิธภัณฑน์ภูมิปัญญาหุ่นพื้นบ้าน..... 63
42	การแสดงกระต๊วแทงเสือ..... 66
43	หัวโต..... 67
44	หัวผีตาโขน..... 67
45	การละเล่นมอญช้อนผ้าของเด็กไทย..... 68
46	การละเล่นขี่ม้าก้านกล้วยของเด็กไทย..... 68
47	การละเล่นแม่งูของเด็กไทย..... 68
48	หนังใหญ่ตัวนางสุพรรณมัจฉา..... 71
49	หนังตะลุง..... 71
50	การเชิดหนังใหญ่ในชุดหนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา..... 73
51	หุ่นกระบอกคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 75
52	การเชิดหุ่นมือคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 76
53	การเชิดหุ่นละครเล็กคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 77
54	หุ่นเล็กคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 78
55	หุ่นสายคณะโขนจิวบ้านยี่ม..... 79

ภาพที่	หน้า
56	การแสดงโขนตอนจองถนน..... 89
57	การแสดงโขนตอนศึกไมยราพ..... 89
58	การแสดงโขนตอนยกรบ..... 90
59	การแสดงโขนตอนจองถนน..... 90
60	การถ่ายทำรายการเพชรตัดเพชร..... 92
61	การถ่ายทำรายการเกมประชาชน..... 92
62	การถ่ายทำรายการเก่งจริงนะ..... 93
63	การถ่ายทำรายการที่นี้ประเทศไทย..... 93
64	บันทึกเทปรายการฉลองครบรอบวันก่อตั้งกรมประชาสัมพันธ์..... 94
65	การแสดงโขนตอนยกรบ..... 114
66	ผู้แสดงโขนตัวพระ..... 115
67	ผู้แสดงโขนในบทบาทพระรามในปัจจุบัน (พ.ศ.2553)..... 116
68	บทบาทตัวนางของคณะโขนจิวบ้านยิ้ม..... 117
69	ผู้แสดงเป็นนางสุพรรณมัจฉา..... 118
70	ผู้แสดงเป็นนางสุพรรณมัจฉา..... 119
71	ผู้แสดงฝ่ายยักษ์..... 121
72	ผู้แสดงทศกัณฐ์ในปัจจุบัน..... 122
73	ผู้แสดงเสนายักษ์..... 123
74	ผู้แสดงเสนายักษ์เพศหญิง..... 124
75	ผู้แสดงโขนฝ่ายลิง..... 127
76	ผู้แสดงโขนฝ่ายลิง..... 128
77	ผู้แสดงโขนฝ่ายลิงเพศหญิง..... 129
78	ผู้แสดงเป็นม้าลากรถ..... 131
79	ผู้ขีดหนังใหญ่..... 133
80	ผู้ขีดหุ่นละครเล็ก..... 134
81	ท่าเตรียมพร้อมในการเต้นเสา..... 137
82	ตะลឹกตึก..... 138
83	เต้นเสา..... 139

ภาพที่	หน้า
84	ทำยิ้ม 141
85	การฝึกหัดทำยิ้ม 141
86	ท่าโกรธ (ฝ่ายยักษ์) 142
87	ท่าคลานและท่าเดิน 142
88	ทำดีใจ..... 143
89	การตีลังกา (ล้อเกวียน) 145
90	การเต้นปะทะทัพ..... 146
91	ฝึกหัดการขึ้นลอย..... 147
92	ลอยหนึ่ง และลอยสอง..... 147
93	ลอยสาม..... 148
94	ลอยสูง..... 148
95	การรำใช้บท..... 149
96	การรำใช้บท..... 150
97	การฝึกซ้อมการเชิดหนังใหญ่..... 150
98	การฝึกซ้อมการเชิดหุ่นละครเล็ก..... 151
99	แสดงชั้นทลักษณ์ภาพขบับ 16..... 153
100	แสดงแผนผังชั้นทลักษณ์ร้ายยาว..... 154
101	ตำแหน่งของวงปี่พาทย์..... 161
102	ตำแหน่งของวงปี่พาทย์..... 162
103	ตำแหน่งของวงปี่พาทย์..... 162
104	นายประเสริฐ สุวรรณวัฒน์ ทำหน้าที่ผู้พากย์เจรจา..... 164
105	ว่าที่ร้อยตรีวัชรพงศ์ ยนตรกิจ ทำหน้าที่ผู้พากย์เจรจา..... 165
106	เสื้อของผู้แสดงพระราม และทศกัณฐ์..... 169
107	เสื้อของผู้แสดงฝ่ายลิง..... 170
108	เสื้อของผู้แสดงเป็นเสนายักษ์..... 170
109	สนับเพลา..... 172
110	กรองคอ..... 175
111	อินทธนู..... 174

ภาพที่		หน้า
113	รัดสะเอว.....	175
114	ห้อยหน้าและห้อยข้างลักษณะที่ 1.....	177
115	ห้อยหน้าและห้อยข้างลักษณะที่ 2.....	178
116	ห้อยหน้าและห้อยข้างลักษณะที่ 3.....	179
117	ปิดกัน.....	180
118	หางลิง.....	181
119	ข้อมือ.....	182
120	ข้อเท้า.....	183
121	เสื้อในนาง.....	184
122	ผ้าห่มนาง.....	185
123	หางปลา.....	186
124	ผ้าคาด.....	187
125	ผ้าพิมพ์ลายไทย.....	188
126	เปรียบเทียบสังวาลย์ 2 ลักษณะ.....	191
127	ทับทรวง.....	193
128	จิ้งนาง.....	194
129	เข็มขัด.....	195
130	กำไลแฉง.....	196
131	กำไลข้อเท้า.....	197
132	ชฎา.....	199
133	มงกุฏนาง.....	199
134	ศิระสุครีพ.....	200
135	ศิระหนุมาน.....	201
136	ศิระองค์ต.....	201
137	ศิระลิบแปดมงกุฏ (เสนาลิง)	202
138	ศิระทศกัณฐ์.....	203
139	ศิระเสนายักษ์.....	204
140	การแต่งกายของผู้แสดงม้า และราชสีห์ลากรถ.....	205

ภาพที่		หน้า
141	ศิระษะของผู้แสดงม้าและราชสีห์ลากรถ.....	206
142	การแต่งกายผู้แสดงพลทางกลด.....	207
143	ศิระไชนของผู้แสดงพลทางกลด.....	208
144	การแต่งกายผู้เซ็ดหุ่นละครเล็กและหนังใหญ่.....	209
145	การจัดเก็บเครื่องแต่งกาย.....	210
146	ชั้นวางเครื่องประดับศิระษะและศิระไชน.....	211
147	ห่อเครื่องแต่งกาย.....	212
148	การแต่งกายให้ผู้แสดง.....	213
149	การแต่งกายของผู้แสดงพระราม.....	215
150	การแต่งกายของผู้แสดงทศกัณฐ์.....	215
151	การแต่งกายของผู้ฝ่ายลิง (หนุมาน).....	216
152	การแต่งกายของผู้แสดงนางสุพรรณมัจฉา.....	216
153	คันศร.....	217
154	ตรี.....	218
155	พระขรรค์.....	219
156	กระบอง.....	220
157	กลด (สัปทน).....	221
158	ราชรถ.....	222
159	หุ่นละครเล็ก.....	223
160	หนังใหญ่.....	224
161	ทำการแสดงบนเวทีของคณะโขนจิวบ้านยี่ม.....	226
162	ทำการแสดง ณ โรงเรียนบูรณะศึกษา.....	227
163	ทำการแสดง ณ ฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต.....	228
164	ทำการแสดง ณ ดิโอสยาม.....	229
165	ทำการแสดงหน้าพื้นที่แสดงสินค้า.....	230
166	ทำการแสดงบนสนามหญ้า.....	230
167	หิ้งบูชาครูของคณะโขนจิวบ้านยี่ม.....	236
168	ผู้แสดงคณะโขนจิวบ้านยี่มเตรียมตัวบูชาครู.....	237

ภาพที่	หน้า
169	เปรียบเทียบท่ารำฝายลิงและฝายยักษ์ลำดับที่ 1..... 241
170	เปรียบเทียบท่ารำฝายลิงและฝายยักษ์ลำดับที่ 2..... 242
171	เปรียบเทียบท่ารำฝายลิงและฝายยักษ์ลำดับที่ 3..... 242
172	เปรียบเทียบท่ารำฝายลิงและฝายยักษ์ลำดับที่ 4..... 242
173	เปรียบเทียบท่ารำฝายลิงและฝายยักษ์ลำดับที่ 5..... 242
174	เปรียบเทียบท่ารำฝายลิงและฝายยักษ์ลำดับที่ 7..... 243
175	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 1..... 244
176	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 1..... 244
177	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 2..... 244
178	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 4..... 245
179	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 5..... 245
180	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 6..... 246
181	การรำตรวจพลของผู้แสดงพระรามและทศกัณฐ์ลำดับที่ 8..... 246
182	เปรียบเทียบลักษณะท่าเต้น..... 248
183	เปรียบเทียบลักษณะท่าขึ้น..... 249
184	ลักษณะการใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงโขนแบบจารีต..... 250
185	ลักษณะการใช้พื้นที่บนเวทีของคณะโขนจิวบ้านยิ้ม..... 251
186	รถตู้ประจำคณะโขนจิวบ้านยิ้ม..... 255
187	ลักษณะรถบรรทุกสี่ล้อที่นายประเสริฐว่าจ้างมาใช้งาน..... 255
188	ลักษณะการบันทึกรายละเอียดการรับงานแสดง..... 256
189	การแสดง “นั่งดูโขน นอนดูหนัง เอนหลังดูหุ่น”..... 269
190	เปรียบเทียบท่ารำในลักษณะตรงกันข้าม..... 272
191	ผลงานภาพวาดของศิลปินอาชีพ..... 275
192	ผลงานภาพวาดของเยาวชน..... 276
193	การแสดงโขนแบบจารีตโดยศิลปินอาชีพ..... 277
194	การแสดงของคณะโขนจิวบ้านยิ้ม..... 378
195	การใช้พื้นที่บนเวที 1..... 310
196	ท่าลำดับที่ 1..... 310
197	ท่าลำดับที่ 2..... 311

ภาพที่		หน้า
198	การใช้พื้นที่บนเวที 2.....	312
199	ท่าลำดับที่ 3.....	312
200	การใช้พื้นที่บนเวที 3.....	313
201	ท่าลำดับที่ 4.....	313
202	ท่าลำดับที่ 5.....	314
203	การใช้พื้นที่บนเวที 4.....	315
204	ท่าลำดับที่ 6.....	315
205	การใช้พื้นที่บนเวที 5.....	316
206	ท่าลำดับที่ 7.....	316
207	ท่าลำดับที่ 8.....	317
208	การใช้พื้นที่บนเวที 6.....	318
209	การขีดหนังสือใหญ่ของคณะโฆษณัจจุบันยืม.....	318
210	ท่าลำดับที่ 9.....	319
211	การใช้พื้นที่บนเวที 7.....	321
212	ท่าลำดับที่ 10.....	321
213	การใช้พื้นที่บนเวที 8.....	322
214	ท่าลำดับที่ 11.....	322
215	การใช้พื้นที่บนเวที 9.....	323
216	ท่าลำดับที่ 12.....	323
217	การใช้พื้นที่บนเวที 10.....	324
218	ท่าลำดับที่ 13.....	324
219	การใช้พื้นที่บนเวที 11.....	325
220	ท่าลำดับที่ 14.....	325
221	การใช้พื้นที่บนเวที 12.....	326
222	ท่าลำดับที่ 15.....	326
223	การใช้พื้นที่บนเวที 13.....	328
224	ท่าลำดับที่ 16.....	328
225	การใช้พื้นที่บนเวที 14.....	329

ภาพที่	หน้า
226	ทำลำดับที่ 17..... 329
227	การใช้พื้นที่บนเวที 15..... 330
228	การใช้พื้นที่บนเวที 16..... 331
229	การใช้พื้นที่บนเวที 17..... 332
230	ทำลำดับที่ 18..... 332
231	การใช้พื้นที่บนเวที 18..... 333
232	ทำลำดับที่ 19..... 333
233	การใช้พื้นที่บนเวที 19..... 335
234	ทำลำดับที่ 20..... 335
235	การใช้พื้นที่บนเวที 20..... 336
236	ทำลำดับที่ 21..... 336
237	การใช้พื้นที่บนเวที 21..... 337
238	ทำลำดับที่ 22..... 337
239	การใช้พื้นที่บนเวที 22..... 338
240	ทำลำดับที่ 23..... 338
241	ทำลำดับที่ 24..... 339
242	ทำลำดับที่ 25..... 340
243	ทำลำดับที่ 26..... 341
244	การใช้พื้นที่บนเวที 23..... 342
245	ทำลำดับที่ 27..... 342
246	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 1..... 344
247	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 2..... 344
248	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 3..... 344
249	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 4..... 344
250	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 5..... 344
251	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 6..... 345
252	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 7..... 345
253	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 8..... 345

ภาพที่		หน้า
254	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 9.....	345
255	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 10.....	346
256	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 11.....	346
257	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 12.....	346
258	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 13.....	346
259	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 2 ลำดับที่ 14.....	347
260	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 1.....	348
261	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 2.....	348
262	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 3.....	348
263	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 4.....	348
264	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 5.....	349
265	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 6.....	349
266	การใช้พื้นที่บนเวทีของการแสดงช่วงที่ 3 ลำดับที่ 7.....	349